

Впровадження цих заходів та заходів унеможливило або значно зменшило ймовірність або тяжкість наслідків в разі настання небажаної події.

Комісія повинна не лише встановити причини настання НВ, а також визначити, де була помилка в ідентифікації небезпек, або, що запобіжні заходи та засоби були вибрані недостатні, чи не вірні. Встановити, хто несе відповідальність за цю помилку або недоопрацювання в ідентифікації небезпеки. І головне, які причини помилки, низька кваліфікація виконавців, недостатність даних, тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Охрана труда – основа будущего сферы труда. Доклад МОТ. (1919-2019). URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---rogeneva/---sromoscow/documents/publication/wcms_693749.pdf.

2. ISO 45001:2018 «Системи управління охороною праці. Вимоги до керування з використання». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/novyiy-standart-iso-45001/>.

3. Гусев А.М., Арламов О.Ю., Мітюк Л.О. Менеджмент безпеки праці – шлях до безпечної праці. *Сучаний рух науки: тези доп. VII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 6-7 червня 2019 р.* – Дніпро, 2019. – С. 413 – 416. URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2019/07/Zbirnik-7-mizhnarodna-naukovo-praktichna-internet-konferentsiya.pdf>.

4. Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 р. № 989-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2018-%D1%80>.

5. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337. Офіційний вісник України. 2019. № 34. С. 309. Стаття 1217, код акта 94279/2019.

ОХОРОНА ПРАЦІ І ТЕОРІЯ РОЗБИТИХ ВІКОН

Ю.Д. Древаль, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки Національного університету цивільного захисту України.

Системність у сфері охорони праці означає не лише наявність та складну взаємодію окремих компонентів, але і те, що в працезахоронній діяльності не може бути другорядних чи недостатньо важливих заходів.

У цьому сенсі важливо ознайомитися з теорією розбитих вікон, яка була розроблена соціологами Дж. Вілсоном і Дж. Келлінгом на початку

1980-х років. На той час цією теорією опікувалися виключно представники кримінології. Але з часом з'ясувалося, що вона має значно більше рефлексій та сфер застосування. Як слушно зауважує М. Ливайн, зміст теорії розбитих вікон полягає в тому, що у цього терміна є набагато більше інтерпретацій [1, с. 11].

Відповідно до основ цієї теорії, якщо хтось розбив скло в будинку і ніхто не вставив нове, то незабаром жодного цілого вікна в цьому будинку не залишиться, а потім взагалі може розпочатися безлад та мародерство. Чи, наприклад, якщо на подвір'ї залишається неприбраною невеличка купа сміття, то з часом вона виростає до повноцінного сміттєзвалища.

Все це повністю стосується і безпеки та гігієни праці, в якій не може бути дрібниць, а також «другорядних» правил чи надуманих обмежень. Своєрідним «розбитим вікном» може бути і суто формальне відношення до приписів з охорони праці, і нехтування деталями у працезахоронній діяльності, і відсутність цілеспрямованих заходів з безпеки на кожному робочому місці.

Нехтування правилами безпеки доволі часто спостерігаються на підприємствах різної власності та різних форм господарювання. Нерідко і керівники, керуючись правилом «безпека не так важлива, як виробництво», також схильні зневажати заходами з безпеки праці.

В якості ж дієвого заходу для боротьби з «розбитими вікнами» слід визнати пропозицію Б. Макхортера, що «активна робота з попередження дрібних порушень та покарання порушників навіть самих дріб'язкових правил створює атмосферу нетерпимості до порушень в цілому» [2, с. 37].

Відтак, забезпечення належного стану безпеки на робочому місці вимагає об'єднаних зусиль з боку роботодавців, менеджерів, інших посадових осіб та власне працівників. І в цій справі не може бути дрібниць чи другорядних факторів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ливайн М. Разбитые окна, разбитый бизнес: Как мельчайшие детали влияют на большие достижения. Москва: Альпина Паблишер, 2015. 151 с.
2. Макхортер Б. Безопасность и теория разбитых окон. *Промислова безпека*. 2017. № 3. С. 36-38.